

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

7/59068
AK 119

Sayı : 22671628-610/
Konu : Yazılı soru önergesi cevabı

YÖNETİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ -
HUKUK VE MEVZUAT DAİRESİ BAŞKANLIĞI
21/12/2022 14:02 - E-49635782-610-14482

00181259334

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :25/02/2022 tarihli ve 43452547-1720.07/972122 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Sayın Fethi AÇIKEL tarafından verilen “Son iki yılda istifa eden ve yurt dışına giden hemşire sayısına ilişkin” 7/59068 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Bakan

Ek: Önerge cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Fethi AÇIKEL tarafından verilen “Son iki yılda istifa eden ve yurt dışına giden hemşire sayısına ilişkin” 7/59068 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR:

Hemşireler, sağlık hizmetlerinin her kademesinde en önemli rolü oynayan fedakâr mesleklerden biridir. Ülkemizde zorlu koşullar altında özveriyle çalışmakta ve mesleki tatminin yanı sıra emeklerinin karşılığını almakta büyük zorluklarla karşılaşmaktadır. Cumhuriyetimizin sağlıkçı ordusunun en önde gelen unsurlarından hemşireler, uzun çalışma saatleri, ağır iş yükü, düşük ücretler, şiddet ve yetersiz özlük hakları gibi sorunlara rağmen sağlık hizmetlerinin yükünü sırtlarında taşımaktadır. 100 binden fazla hemşirenin atama beklemesine ve hatta 2021 Aralık ayı itibarıyla yaklaşık 16 bin hemşirenin İŞKUR'a kayıtlı olmasına rağmen ülkemizde sağlık hizmetlerinde hemşire sayısı dünyayla kıyaslandığında son derece yetersizdir. OECD ülkelerinde 1000 kişiye düşen hemşire sayısı ortalama 8,8 iken Türkiye'de 1000 kişiye düşen hemşire sayısı ise 2,4'tür. Türkiye, bu oranla bu alanda OECD ülkeleri arasında en kötü durumdaki 2. ülkedir. 38 OECD ülkesinde hekim başına düşen hemşire oranı ortalama 2,6 tır. Bu oran Japonya'da 4,7; ABD'de 4,3; İrlanda'da 3,9; Kore'de ise 3,2 ye kadar çıkarken, Türkiye'de sadece 1,2'dir.

Buna karşın sağlık hizmetlerinde hemşire eksikliği fazla mesai ve nöbetlerle giderilmeye çalışılmaktadır. Çalışma saatleri yasal sınırları aşmakta, gün aşırı 24 saat nöbet tutan ve nöbet ertesinde de çalışmak zorunda kalan hemşireler bulunmaktadır. Hemşireler kimi zaman görev tanımları dışında çalıştırılmaktadır. Bunun yanı sıra sağlıkta şiddet, diğer tüm sağlık çalışanları gibi hemşirelerimiz için de yakıcı bir sorun olmayı sürdürmektedir. Hemşireler, kutsal görevlerini yerine getirirken dahi hasta yakınlarının vandalca sözel ve fiziksel şiddetine uğramakta, can güvenlikleri tehdit edilmektedir. Özlük haklarında gerekli iyileştirilmeler yapılmamakta, ek ödemelerde adaletsizlikler yaşanmaktadır. Hemşireler emekliliğe yansıyan maaş ödemelerinin düşük olması nedeniyle emekli olmayı ertelemekte, çoğu zaman yoksulluk sınırında çalışmaktadır. Sağlık hizmetlerinin farklı basamaklarında görevli hemşireler arasında ücret ve istihdam biçimi farklılıkları maalesef 2022 yılında bile bulunmaktadır. Bazı hemşireler ise ülkemize yakışmayan biçimde güvencesiz kadrolarda çalıştırılmaktadır.

Türkiye'de sağlık hizmetleri ortamındaki bu olumsuz çalışma koşulları, yakın gelecekte daha iyi koşullarda çalışmak için yurtdışına göç edecek hemşirelerin sayısında artış görülmektedir. Hemşire meslek dernekleri, son yıllarda hekimlerin yurtdışına göçüne benzer bir durumun, halihazırda sayıları yetersiz olan hemşireler arasında da yaşanacağına ve bunun sağlık hizmetlerinde yaratacağı olumsuz sonuçlara dair uyarılarda bulunmaktadır. Eğer gerekli tedbirler alınmaz ve çalışma koşullarında iyileştirilmeler yapılmazsa özveriyle çalışan fakat emeklerinin karşılığını alamayan hemşirelerimizin yurtdışına göçü, sağlık sisteminde onarılmaz aksaklıklara yol açacaktır. Mevcut durumda kadın yoğun bir iş alanı olan hemşirelik mesleğinde; hemşirelerin özlük haklarının iyileştirilmesi, mesleki çalışma güvencelerinin sağlanması ve gerekli atamaların yapılması, bu konuda kadın istihdamının artmasına katkı sunacağı gibi, Türkiye'de sağlık alanındaki beyin göçünü ve vasıflı iş göçünü de engelleyecektir.

Bu bağlamda;

SORU 1- 2020 yılı ocak ayından bugüne kadar kamu sağlık kuruluşlarından kaç hemşire istifa etmiştir?

SORU 2- 2020 yılı ocak ayından bugüne kadar kamu sağlık kuruluşlarından istifa eden hemşirelerden kaç özel sağlık kuruluşlarında çalışmaya devam etmektedir?

SORU 3- Son 2 yılda yurtdışına çalışma veya eğitim amaçlı gitmek üzere Bakanlığınızdan İyi Hal Belgesi talep eden hemşire sayısı kaçtır?

SORU 4- Son 2 yılda toplam kaç hemşire yurtdışına göç etmiştir?

SORU 5- Çalışmak üzere yurtdışına göç etmeyi planlayan hemşire sayısındaki artış ile ilgili Bakanlığınız tarafından herhangi bir tedbir alınmış mıdır?

SORU 6- 2022 yılı için yapılması planlanan hemşire ataması sayısı kaçtır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6- Vatandaşlarımızın aldığı sağlık hizmetinin kalitesini yükseltmek adına BEYAZ REFORM hamlesini başlattık. Bu çerçevede fedakarca çalışan sağlık çalışanlarının ek ödemelerini genel bütçeden almalarını sağlayarak bu ödemelerin istikrarlı bir şekilde devamını garanti altına aldık. Verilen bu destek ile sağlık çalışanlarının aldığı teşvik ödemesinde de iyileştirme yaptık.

2022 yılında Bakanlığımız bünyesinde 85 bin yeni personeli alımının ilk kısmı olan 31.183 personelin yerleştirme sonuçları açıklanmış olup 11.317 sürekli işçi başvuruları alınmıştır. 28-29 Aralık 2022 tarihleri arasında kura ile yerleştirme işlemi yapılacaktır.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.